

מראי מקומות - ביצה

לד.

וע' בהערות (הוצאת מה"ק) שהביא דש"י הכל בו הוא דאפי' בנתבשל כל צרכו יש בו משום מגיס, וא"כ ע"כ דאין האיסור משום מקרב בישולו, שהרי הוא כבר מבושל, אלא משום דע"י ההגסה מקבל התבשיל טעם חדש, וע"ש מש"כ נפק"מ בזה.

ה. הכא בקדרה חדשה עסקינן ומשום לבון רעפים נגעו בה

פרש"י, משום הך גזרה גופא שאסרו ללבן רעפים נגעו גם בזה. והק' הראש יוסף על מש"כ רש"י דגזרה היא, הרי מבואר בגמ' דאיסור דאורייתא הוא, דקתני כולן חייבין. וצידד דאולי צ"ל דמה דאי' חייבין, היינו מכת מרדות. אבל הרא"ש (סי' ט"ו) כ' דאיכא חיוב חטאת משום מכה בפטיש.

ו. ואין גוזזין אותן במספרים

פרש"י, משום דמחזי כצריך שער. אבל השטמ"ק פי' דמשום עובדא דחול הוא.

ז. אבל מתקנין את הקונדס ואת העכביות

פרש"י, דהחידוש הוא דמותר לתקן אע"פ שיש טורח בתקון. ובביאור למה באמת מותר לתקן, כ' הערוך השלחן (או"ח תק"י); דכיון דמתקלקלין אם יתקנום מאתמול, לכך מותר לתקן ביו"ט.

ח. ומחמין חמין באנטיכי

יש לעי', מהו החידוש בזה. וכ' הר"ן (יט: בדפי הרי"ף) דמותר אע"פ שמשמר חומו הרבה, אפי' לאחר יו"ט, לא חיישינן דמחזי כמאן דמחמם לצורך חול. וע' בפרי מגדים (תק"ז, מ"א א') שהביא מהכל בו דהחידוש הוא דלא חיישינן לצירוף הנחושת.

ט. ואין חוששין שמא תקרע

פרש"י, ואפי' נקרעת לא אכפ"ל, דאי"ז קורע ע"מ לתפור. והק' רעק"א (בגלה"ש), הא אפ"ה אסור מדרבנן, ולמה לא כ' רש"י כפשוטו דהוי דבר שאינו מתכוין, ולא הוי פסיק רישא, והניח בקו'. וכ' השער הציון (תק"ח, ח') דטעם זה שכ' רעק"א לא אתי אלא אליבא דר"ש, ורש"י פירש אליבא דכ"ע.

א. שצריך לבדקן

פרש"י, אם יוכלו לקבל ליבון, הלכך ביו"ט לא, דלמא פקעי ואשתכח דטרח שלא לצורך. וע' במנחת שלמה שהביא ב' פירושים בזה, (א) מה שפי' הצ"ח, דכוונת רש"י לומר דהוי הבערה ביו"ט. והק' המנח"ש דהא זה צריך להיות מותר מדין מתוך. ועוד, הרי בגוונא שלא הדליק כלום, כגון אם נשארה האש לצורך אפייה ובישול, או שדולקת האש מאתמול, אטו מותר ללבן. וכ' דאולי כוונת הצ"ח על ליבון הרעפים גופא, דזה חשיב כמבעיר כמו בגזלת של מתכת, ולענין זה ליכא הואיל. (ב) והביא מהשמחת יו"ט דפי' באו"א, דהיינו דהוי טרחא שלא לצורך. וכ' המנח"ש דלפי"ז הא דפשיט לי' ר"ז לר' ירמ' מכאן דאסור לשחוט בהמה שנתרצצה, הוא בפשיטות, דאם חששו בזה שהוא טורח גרידא, כ"ש שיש לחוש לענין שחיטה שהיא מלאכה גמורה.

ב. מהו לשחטה ביו"ט

הק' השאגת ארי' (סי' ס"ד), הא מלאכה שלא לצורך אוכל נפש ביו"ט אסורה מן התורה, וא"כ מהי שאלת הגמ', הרי כמו דחששו לענין טריפה אע"פ ששהתה מעת לעת, דעדיין צריכה בדיקה באברים פנימיים, א"כ ה"ה לענין איסור יו"ט צריך להיות הדין כן, דצריכה בדיקה שמא אסור לשחטה ביו"ט. וכ' ליישב דע"כ בדיקה זו בטריפה אינה אלא מדרבנן, וא"כ, דוקא לענין טריפה, דכיון דאפשר למיקם עלה דמלתא אחר שחיטה, קיי"ל דצריכה בדיקה. משא"כ לענין יו"ט, דתהי' צריכה בדיקה בחיים, וא"א לעשות כן, א"כ לא גזרו בה רבנן. ועוד כ' דאולי משום שמחת יו"ט הקילו שלא לגזור בה.

ג. מהו לשחטה ביו"ט

כ' הפני יהושע דאפשר דפשוט הוא בשאר ספק טרפות דאסור לשחטה ביו"ט, כיון דאקלשה הרוב, דרוב בהמות אינן טריפות, ורק כאן, דשהתה מעת לעת, וקים להו לחז"ל דבהמה שנתרסקו אבריה אינה חי' מעת לעת, א"כ אקלשה אך ריעותא טובא, ומש"ה מיבעיא לי' אם אפ"ה מחזקינן ריעותא או לא.

ד. וא' מגיס, כולן חייבין

כ' הרשב"א דהמגיס חייב משום דאף המגיס מקרב את בישולו.